

Politikerindlæg – Hvidovre Kommune

Advokat Mads Kobbjør

Hvad er råderummet?

- Råderummet er at betragte som en skala, der går fra 0-100. Det er Folketinget (loven), der bestemmer, hvor på skalaen vi er.
- På miljø-/natur-/planområdet bruges hele skalaen. På nogle områder er råderummet meget lille (endda nogle gange 0), men råderummet er ofte stort.
- Afgørende er således at finde ud af, hvad råderummet er på det enkelte område, man sidder med.
- Når der er et råderum – hvad der oftest er – er der nogle generelle principper, man skal være opmærksom på, fx lighedsprincippet.

Stort råderum – lokalplandispensationer (planlovens § 19)

”Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra bestemmelser i en lokalplan eller en plan m.v., der er opretholdt efter § 68, stk. 2, hvis dispensationen ikke er i strid med principperne i planen ...

Stk. 2. Videregående afvigelser end omhandlet i stk. 1 kan kun foretages ved tilvejebringelse af en ny lokalplan.”

Låst, at dispensation kræves, men frit slag til, om den skal gives eller ej (medmindre i strid med planens principper).

Tilsvarende (stort set) frit slag i relation til vedtagelse/ikke-vedtagelse af lokalplaner.

Intet råderum – autolakerier (autoværkstedsbekendtgørelsens § 7, stk. 1)

”Anlæg og aktiviteter til autolakering skal etableres mindst 100 meter fra et forureningsfølsomt områdes ydre skel ...”

”Forureningsfølsomt område” er (groft sagt) boligområder (planlægningsmæssigt eller faktisk).

Der er ikke nogen dispensationsmulighed (de gamle fra før 1986 er dog undtaget).

Lighedsprincippet

- Lige forhold skal behandles lige
- Forskelsbehandling af ensartede forhold skal være begrundet i saglige og lovlige hensyn
- Praksisændringer OK – hvis sagligt begrundede og ikke vilkårlige
- Praksis for én kommune ikke (nødvendigvis) bindende for en anden

Administrationsgrundlag

- Relevant på områder, hvor der er mange forholdsvis ensartede sager.
- Velegnet til en politisk diskussion omkring, hvad der *generelt* skal være kommunens politik på området, og således at forvaltningen herudfra tager de *konkrete* sager.
- Sikrer, at det *generelt* politisk besluttede på området *konkret* virkeliggøres.
- Fratager ikke forvaltningen pligten til at vurdere konkret i de enkelte sager.
- Administrationsgrundlaget kan ændres, hvis der senere vurderes at være behov herfor.

Retlig lovliggørelse – 2 typesituationer

- a) Hvor kommunen har givet, hvad kommunen opfatter som de fornødne tilladelser, og hvor det senere fastslås, at en eller flere af de fornødne tilladelser var ugyldige, og/eller der skulle have være udstedt yderligere tilladelser/andet plangrundlag krævedes.

- b) Hvor bygherren opfører uden at have ansøgt om de fornødne tilladelser, og dette ikke beror på kommunens sagsbehandling.

Retlig lovliggørelse – ministersvar af 26. september 2001 (1)

”Ved vurderingen af om et ulovligt etableret forhold kan godkendes efterfølgende, skal der som udgangspunkt ses bort fra, at forholdet allerede eksisterer. En ansøgning om retlig lovliggørelse skal som udgangspunkt bedømmes på samme måde som en forudgående ansøgning om den nødvendige tilladelse ville være blevet bedømt.

Hvis denne bedømmelse fører til et afslag, må det vurderes, om der foreligger særlige omstændigheder, som gør det forsvarligt alligevel at meddele tilladelse efterfølgende. Der kan også være tale om efterfølgende at tilvejebringe en lovliggørende lokalplan”.

Retlig lovliggørelse – ministersvar af 26. september 2001 (2)

”Særlige omstændigheder kan være et undskyldeligt manglende kendskab til reglerne, betydelige økonomiske konsekvenser for den pågældende af et krav om fysisk lovliggørelse og det samfundsmæssige værditab, som fysisk lovliggørelse kan medføre. Men der må endvidere lægges vægt på at modvirke denne opfattelse, at det kan betale sig ikke at overholde lovgivningen”.

Retlig lovliggørelse – proportionalitet

MAD 2012.1643N – terrasse til 1,7 mio. kr. – strandbeskyttelseslinje
(naturbeskyttelsesloven)

”Ved sager om lovliggørende dispensation til allerede gennemførte projekter, skal myndigheden tage udgangspunkt i hvorvidt man ville have meddelt dispensation, såfremt der var blevet ansøgt herom forinden gennemførelsen af projektet.

Det bemærkes, at den nuværende ejer hæfter for tidligere ejers ulovlige byggeri ... det vil sige at blandt andet god tro fra klagerens side i den relation er uden betydning.

Det er Natur- og Miljøklagenævnets vurdering, at der ikke er grundlag for at dispensere ud fra en værdispildsbetragtning. I forhold til andre tilsvarende sager, hvor nævnet har afslået lovliggørelse af omkostningstunge terrasse/haveanlæg, ses der ikke i denne sag at være særlige forhold som taler for, at nævnet tillægger værdispildsbetragtningen afgørende vægt.”

Håndhævelse – bagatelgrænse

PL § 53, stk. 1 , BL § 16C, stk. 3, og flere andre love på det tekniske område:

”Kommunalbestyrelsen skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning”.

Påbud/indsækpelse

Miljø:

Indsækpelse. Ikke forvarsling/partshøring og ikke klageadgang.

Plan/natur/byg:

Påbud om lovliggørelse inkl. forvarsling/partshøring og klageadgang.

Standsningsmeddelelse (1)

NMK-33-01888 og NMK-33-01823

Faktum: Kommunal afgørelse om ikke lokalplanpligt – byggetilladelse – byggeriet igangsættes på trods af verserende klagesag omkring spørgsmålet om lokalplanpligt.

NMK:

”Natur- og Miljøklagenævnet ophæver derfor X Kommunes afgørelse af 4. april 2013 om, at byggeprojektet ikke er lokalplanpligtigt. Den meddelte byggetilladelse vil herefter ikke kunne udnyttes, før end kommunen måtte have tilvejebragt lokalplan, der muliggør den ansøgte bebyggelse.”

Bygherren fortsatte byggeriet, og kommunen gav standsningsmeddelelse, der blev påklaget af bygherren med henvisning til, at der var tale om en ubegrundet tilbagekaldelse af byggetilladelsen.

Standsningsmeddelelse (2)

NMK:

”X Kommune har i dette tilfælde – efter at Natur- og Miljøklagenævnet havde truffet afgørelse om, at byggeprojektet er lokalplanpligtigt ... konstateret, at byggearbejdet er igangsat og kommunen har til varetagelse af sin tilsynsforpligtelse efter planlovens § 51 meddelt et standsningspåbud (en konstaterende standsningsmeddelelse). X Kommune har således haft hjemmel i planloven til at meddele det påklagede standsningspåbud ...”

Og:

”Det bemærkes indledningsvis, at spørgsmålet om, hvorvidt kommunen ved som følge af sin fejlagtige retsopfattelse at have meddelt byggetilladelse til et lokalplanpligtigt byggeprojekt måtte have pådraget sig et erstatningsansvar over for bygherren, i givet fald må søges løst gennem et søgsmål ved domstolene.”

Rod-sager (affald)

MAD 1999.486B:

”Tiltaltes forklaring om, at det oplagrede træ ikke er kasseret, men ønskes genbrugt, findes ikke at kunne forkastes. ... finder retten ikke, at det omhandlede træ kan anses som affald, jf. definitionen i affaldsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 1.”

Rod-sager (skrotbiler)

Bekendtgørelsens § 4, stk. 1:

”Borgere, virksomheder, offentlige og private institutioner skal aflevere udtjente køretøjer i form af personbiler ... til virksomheder, som er registreret i henhold til § 6 ...”

Rod-sager (byggelovens § 14)

*”... Endvidere skal ejendommen holdes i en under hensyn til beliggenheden **sømmelig stand.**”*

Byggelovens § 14 – U.1997.1319V (1)

”Under henvisning til ovenstående meddeles De hermed i medfør af Byggelovens § 17 påbud om: at fliser, træ og andre byggematerialer, der evt. kan anvendes i forbindelse med ejendommens almindelige vedligeholdelse, sorteres og opmagasineres på sømmelig vis, at gamle radiatorer, blandemaskiner, cykler, olietønder, campingvogn og andet skrot/byggematerialer fjernes, at ejendommens ubebyggede arealer herefter bringes i en stand og vedligeholdes i lighed med de øvrige ejendomme i landsbyen, at påbudet skal effektueres inden 1. november 1996.”

Byggelovens § 14

– U.1997.1319V (2)

”Efter bevisførelsen for landsretten lægges det til grund, at der på den ubebyggede del af tiltaltes ejendom er henlagt byggematerialer og andet i et sådant omfang og på en sådan måde, at arealerne ikke er holdt i en sømmelig stand under hensyn til ejendommens beliggenhed. Landsretten finder på denne baggrund, at X Kommune har været berettiget til ... at udstede påbud til tiltalte om at bringe ejendommen i en sømmelig stand. Det 3. led i påbuddet om, »at ejendommens ubebyggede arealer herefter bringes i en stand og vedligeholdes i lighed med de øvrige ejendomme i landsbyen« findes imidlertid - i modsætning til de 2 øvrige led i påbuddet - at være for ubestemt ...”

Udvalgsmedlemmers rolle i konkrete sager?

1) Før det er en "sag" hos forvaltningen?

Ja. Definer i givet fald hvem, der bør kontaktes (chefniveau).

2) Mens sagen er under behandling af forvaltningen?

Tja. Ager som privatperson/partipolitiker – ikke som repræsentant for kommunen. Pas på inhabilitet.

3) Efter afgørelse er truffet af kommunen?

Nej, her må en fortsat utilfreds borger henvises til at klage til de respektive klageinstanser. Ja, til generel diskussion med afsæt i konkret sag.

4) Når en afgørelse ligger hos anden myndighed, fx politiet eller en klageinstans?

Nej, kommunen har ikke nogen sag.